

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire Negyedévre	5 .			
Egészévre	20 .			

ROSTA.

Lassan dőcög a négyökrös szekér. Pedig a villámosság, a rohanó gépkocsi korszakában élünk. De bizony, mihelyt alkotmányos nyomorúságainkról van szó, Bécs mindjárt a kintzó kamarás középkorba tol minket vissza. Tehát lassan dőcögünk előre.

Eddig a lapok tele voltak bukott miniszterek, volt államterfiak, híres de névtelenül rejtőzni kívánó nagyságok hihetetlen bölcs véleményeivel.

Most már mindenki tudja, hogy ezek a kegyelmes urak a valóságban a szerkesztőségek politikai sakáljainak sorából kerültek ki. Tehát csépelik ez üres szalmát. Az ellenzéki sajtó becsmerli a szabadelvű pártot és viszont a Tiszapárti újságok a koalícióra öltögetnek nyelvet.

Ime egy jókora s elég csunya nyelv egy Tiszapárti újságból: (A lap ugyanis Darányit és Wlassicsot szapulja. És így enyeleg.)

Ime tehát, csakugyan államférfiai előrelátás volt tőlük cserben hagyni a tettel próbálkozó férfias politikát, s átpártolni az asszonypolitikához, mely pleykáival, szalonárményaival, s ha kell, népszerű felegéssével kevésbé kockázatos. A férfias politika kudarcot vallott, az asszony-politika sikert ígér az embernek.

Lám így ír egy magyar lap a nemzeti küzdelem hőseiről!

* * *

Mi lesz?

Semmi sem lesz. Andrássy Gyula hazajön. És Tisza Istvánt nem menti fel a király. Avagy ha felmenti, következni fog a nyílt lázadás a magyar alkotmány ellen.

Ennek azután akkora árnyéka lesz, hogy Bécs ijed meg legelőször és legjobban az ördögtől, akit ő festett a falra.

Ijedtében aztán megadja, a mibe józan észszel nem bír belenyugodni.

S akkor — jön a tettekkel tényező Bánffy Dezső!

* * *

Azt a bolond hirt olvasom, hogy egy nagyváradi szerkesztő indítványozni fogja a vidéki hírlapírók miskolci közgyűlésén, hogy a V. H. O. Sz. lépjen be hivatalosan a szociáldemokrata munkás szervezetbe.

Hát ez egyszerűen lehetetlen!

Tetszik tudni, az egyszeri faluban miért nem harangoztak a püspök elé! Száz ok miatt. Századik ok: — nem volt harangjuk!

Nos én is elhalasztom a 99 ellenvetést.

De magyar újságíró nem léphet be oly szervezetbe, mely nem ismer hazát és nemzetet!

Orbán politikája.

— május 24.

Szervác, Pongrácz és Bonifác ő fagyos szentségök ezuttal paktumos hajlamu uraságoknak bizonyultak. Orbán pápa ellenben előre küldötte dermesztő lehelletét és keresztet huzott ama három társának . . . engedményeire.

Az időjárás ez idő szerint rányomja pecsétjét a politikára is. Ennek békésen zsendülő veteményeivel kiméletesen bántak el „a király emberei“, Szögyény Marics László és Burrián István báró. Ugy látszik azonban, hogy a „nemzet embere“, Andrássy Gyula gróf bécsi utjaira valami osztrák Orbán szórja a deret, a fagyot, küldi a pusztító hideg szeleket.

Minden megakad a katonai kérdéseken, pedig ezeknek nemzeti szellemben való, tökéletes megoldása nélkül nem remélhető siker. A szövetkezett ellenzéknek ugyanis magja a nagy függetlenségi párt, a melynek álláspontját nem dobhatja a szép szöke Dunába az egész ellenzékét képviselő Andrássy gróf.

Ebben a kényes helyzetben tűnik ki, hogy milyen szerencsétlen politikus volt Tisza István gróf, még pedig nem csupán a választások előtt, hanem azok után is. Régi mondás már az, hogy politikában a hiba megbocsáthatatlanabb még a bünnél is. A szabadelvűpárt ha nem is párt képében, de legalább egyénenként élni, hatni, szerepelni kíván, hazafias elemeinek csatlakozniok kellett volna az ellenzékhez. Ha ennek keretében a szabadelvűpártból kilépett politikusokhoz csatlakoznak, a király előtt melleszkedhetnek legalább a 67-es alap megmentésével. A nemzet is rokonszenvesen vette volna lépésüket, mert hiszen a szövetkezett ellenzék 67-es árnyalatai is részt vettek egy igen nagy munkában: november 18-ának eltörlésében, az alkotmány megmentésében.

Ez esetben világos lenne a helyzet, de még tisztultabb volna, ha a függetlenségi pártnak szereztek volna többséget. Ez esetben a nemzetet függet-

lenségének kivívásában segítették volna. Ha így cselekesznek, akkor ma már nem lenne válság.

Sem azt, sem ezt nem tették, hanem e helyett az Orbán-fajta romboló politikát segítetik s alighanem ők lesznek annak okai, ha a király és nemzet megértése elmarad és hova-tovább át nem hidalható ür támad a trón és a nemzet között.

Uj választásokkal fenyegetőznek a politika időjósai. Legyen úgy, a mint ők akarják. Január 26-ika óta nem gyöngült a nemzet, jogaiból merített ereje inkább gyarapodott. A mit Orbán fagya elpusztított, a helyett új rügy fakad mindenütt, a hol a nemzeti zászlók lengenek s a nemzet egy szív-lélekkel működik majd Magyarország teljes függetlenségének elültetésén, terebely fáva való felnevelésén.

Politikai hírek.

Rónai Elemér mandátuma. A képviselőház III. bíráló bizottsága ma délelőtt 10 órakor hirdette ki ítéletét, a mely szerint a Rónay Elemérnek Tekén történt megválasztása ellen beadott panaszt, mint alaptalant, elutasítja és Rónay Elemért végleg igazolt képviselőnek jelenti ki, egyúttal a panaszosokat az 1932 korona 51 fillér tévő költségnek megfizetésében marasztalja. Az ítélet indokolásában kifejti a bizottság, hogy a panaszosok egyetlen bizonyítékot sem szolgáltatottak a panaszba hozott vádak mellett, melyek nagy része különben is köztisztviselők állítólagos tényeire vonatkozván, törvény szerint a kuria jogsegélybe tartoznak. A mi pedig a választási elnök eljárását illeti, ugy ezt a panaszosok képviselője maga a tárgyalás során kifogástalannak ismerte el.

A nagy válság.

— május 24.

A tegnapi egyetlen bizonyos eseménye az, hogy — a mint budapesti tudósítónk jelenti — gróf Andrássy Gyula, a nemzet embere reggel kilenc órakor Bécsbe utazott s délben Bécsbe érkezett. Ő Felsége ma délelőtt fogadja a szövetkezett ellenzéki pártok megbízottját. A király meghívását megérkezésekor kézbesítették neki szállásán.

A mit ezenkívül híresztelnek, az csupa találgatás. Az emberek hajlamaik és bizony érdekeik sugallata szerint nézik a helyzetet, jóslgatják a bekövetkezendő fordulatot. Az optimista jót, a pesszimista rosszat vár, a

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

bukott kormány környezetének magatartása pedig nagyon elárulja, hogy jó néven venni gróf Andrássy Gyula küldetésének balsikerét.

A szövetkezett ellenzék vezetési — a mint az a dolgok természetéből folyik — nem igen bőkezűek a helyzetre, tehát különösen a Burrián báró közléseire s a gróf Andrássy Gyulával való megállapodásokra vonatkozó közlések dolgában.

Legföljebb úgy nyilatkoznak, hogy Burrián nem mutatkozott a tárgyalások folyamán merevnek és elárulta, hogy Ő Felségének tetszett a felirat. Az a kérdés, hogy a szövetkezett ellenzék feliratában kevésbé részletezett kérdésekben, az új többség engedékenységét, vagy pedig alkut nem ismerő szilárdságát látja-e?

Arra is gondolnak a politikusok, hogy gróf Andrássy Gyula küldetése sikertelennek bizonyulhat. Alighanem a kisebbségre jutott kormánypart köréből röpített ki az a rémisztető hír, hogy sikertelenség esetében ügyvezető kormányt neveznek ki, ősszel pedig amolyan kemény természetű új választás következne.

Ha a volt többség öröme szolgálat ilyen riasztó hírekkel, nem marad adósuk az új többség, amely azonban riasztó cselekedetekkel hűti le a bukott gárda reménykedéseit. A mentelmi bizottság azt fogja ajánlani a képviselőháznak, hogy a gróf Keglevics István kegydíjára vonatkozó iratok betervezését — dacára hogy azokban „a gróf magántermészetű ügyei” tárgyalhatók — rendelje el a belügyminiszteriumnál. Ily magánügyek pedig bőven akadnak az országos szabadelvűpart tájékán.

A köztörvényhatóságok is mind sűrűben szólnak bele a válság menetébe. Tegnap Hunyadvármegye főispánja fogadta el Hevesvármegye feliratát s elhatározta, hogy a

képviselőházat külön feliratban kéri meg a válság mielőbb való megoldásában való közreműködésre.

Késő éjjel érkezett táviratunk érdekes de a helyzet érdemét közelről mégsem érintő adatokat tartalmaz. Andrássy grófot ugyanis Bécsbe érkezésekor megkönyékezték az ujságírók s küldetésére vonatkozó kérdéseket intéztek hozzá. Előre is kijelentette, hogy a kilátások nem oly rózsásak, mint azt egyes lapok hirdetik.

— Várhatók-e lényegesebb engedmények Ő Felsége részéről?

Erre a kérdésre Andrássy gróf azt felelte, hogy erre a kérdésre mai kihallgatása előtt választ nem adhat. Eddigi tudomása szerint nincs szó újabb engedményekről.

— Gondolja-e, hogy megbízást nyer a kormányalakítására?

Erre Andrássy kijelentte, hogy őt csakis azért hívta meg a Felsége ur, hogy a szövetkezett ellenzék programját részletesen fejtsse ki a korona előtt. Kormányalakításról tehát e pillanatban még szó sem lehet.

— Remélhetők-e engedmények a hadsereg nemzeti szellemének tekintetében?

— Eddig — mondá Andrássy gróf — ilyenfajta engedményekről tudomása nincsen. A lapokban megjelent tapogatózások neki irányt nem szabhatnak. A király Ő Felségétől hallja meg ma, hogy e híreknek van-e alapjuk, vagy nincsen.

Andrássy kijelentéseinek hallgatói azt a benyomást szerezték, hogy az ő kormányalakításának kilátásai fölötté csekélyek.

Tisza István gróf mandátuma.

A petíció tárgyalása a Kurián.

— május 24.

A kuriai biráskodásról szóló törvény életbelépése óta tegnap volt az első eset, hogy a Kuria asztalán aktív miniszterelnök mandátumát támadó kérvény feküdt, s a bíróságnak azt kell vizsgálnia, vajjon a kormányelnök törvényes eszközökkel jutott-e ennek birtokába. Tisza István gróf, Magyarország ez idő szerint való miniszterelnökének mandátuma az, amelynek jogszerűségét politikai ellenfelei kétségbe vonják.

Azon a tárgyaláson, amely tegnap kezdődött a kir. Kuria második választási tanácsában, megelevenült újra annak a küzdelmes választásnak minden izgalma, amely az év január 26-án folyt le a főváros IV. kerületében, s amelynek vége az lett, hogy Andrássy Gyula gróffal szemben 55 szavazattöbbséggel Tisza István gróft jelölték ki megválasztott képviselőnek.

A tanácsban Vavrik Béla kuriai tanácselnök elnököl. Előadó bíró: sárói Szabó László, szavazó bírák: Losonezy Ödön, Nedecky Ödön és Bolgár Emil, pótbíró: Desseffy Géza, jegyző: Vida István.

A kérvényező meghatalmazottja: Dr. Fridvalszky Sándor, a megtámadott képviselő védője: Dr. Darvai Fülöp, a választást Ragályi Lajos dr. védi.

Miután a védők a kérvény ellen alaki kifogást nem emeltek, a kérvényező meghatalmazottja ismertette a petíció tartalmát. Azon kezdi, hogy a belvárosi választáson Tisza állítólag 55 szavazattöbbséget kapott, azért állítólag, mert a kérvény be fogja igazolni, hogy Tisza István gróf az érvényes szavazatok általános többségét sem nyerte el. A választást abszolút és relatív érvény-

Csokonai és a XX. század.

„... Majd talán boldogabb időben
Föllelik sírhelyemet:
S a mely fának sátorában
Áll együgyű sírhalmom magában,
Szépen lesz tisztelt hamvaimé!”

A régiék nem hiába nevezték a nagy költőket „vatesek”-nek, látnokoknak. Szemök a jövőbe lát s megjósolja a haza és emberiség sorsát. Megjósolja saját halhatatlanságát is. Hogy a magyar költészet nagyjainak sorában sok volt a látnok, ez kimagyarázható a nemzet szerencsétlen sorsából. Honfibanatok mindég voltak, a költők lelkében összegyűlt a keserveknek e legkeservesebbje s lelkők hajlamai szerint látták előre a nemzetre váró jobb fordulatot, vagy csapásokat. Így jószolt Vörösmarty Mihály, egy egyszerű halált, majd ismét reménytelten hangoztatta, hogy „lesz még egyszer ünnep a világon.” Petőfi már a nagy harc előtt is, „véres napokról álmodott” s daláról azt írta, hogy „nagy viharodnak előjele, forradalom!” Látnoki ihlete nyilatkozott meg, amidőn halálát hirdette ki a világnak („Ott essem el én, a harc mezején”). „Szeptember végén” című bánatos dalában pedig azt látta előre, a mi halála után következett el.

Nem kevésbé világította meg sasteink-téssel a jövőt Csokonaink, a „jó s böles költő”, a mint magát, „A magánossághoz” irt dalában nevezi. Mily különös találkozás, hogy halálnak épp most ülték meg a százados évfordulóját, a midőn egyik jóslatának teljesedése biztatja a honfiak lelkét. Magának szánta, kiválasztotta a nemzete számára a XX-ik századot. Mert azt éneklí „Magyar, hajnal hasad” című ódájában:

Biztatja hazánkat vidám író képe,
Hogy már a magyarok napja is kilépe,
S rövid időn felhág delünk délpontjára
Hogy világhosszgot hintsen valahára.

Lesz még a magyarnak olyan dicső neve,
A milyen volt a Mars mezején eleve.

S ezt minap egy jámbor magyar énekelte,
S benne a huszadik századot képzelte.

Lám, a huszadik század derűjét látta
előre, pedig addig sokszor borult be a ma-
gyarok ege. Adja a mindenlató, hogy a jóslat szerencsésen beváljék!

Mit énekelte a „Szerelmi dal a csikó-
bőrös kulacsához”, „A reményhez”, „A tihanyi
echohoz” búbajos dalkok? Bizonyára a saját
nagyságának tudata ragyogta be lelkét
„Hafiz sírhalmánál” című örökszép énekében.
Ifjak, leányok —

... legyetek Hafiznak
Sirjáho' tisztelettel,
Mert édes énekéből
Sserelem csepeg reátok,
S nótái szivetekbe
Mint nyilak, úgy behatnak!

... drága hire
Mint rózsaszag, kiterjedt
Szívünkre és hazánkra...
De melyik tud énekelni
Sirász szülőtti közzül
Ugy, mint ez a mi dallónk,
Ki ez halomba nyugszik?
Rakjátok, óh pótták

Köszöneteket Hafiznak
Sirjára s énekétől
Tanuljatok közöttünk.
Dalolni és szeretni...

A mint az Akadémia főtájkára mondotta Csokonai emlékének, Csokonai a XX. század. Ünnepli az országot, köszönetet fűz tiszteletére szülővárosára. Valóban jól látott, mert Debrecen fia és leányai oly lelkesek Csokonai tiszteletében, mint a Hafiz sirja körül seregglő sirásziak! — Siremléke, szobra van Debrecenben, nevére irodalmi egyesületet neveztek el, az őt magukba zárt falak arany felirattal ékesek, lelkesen ülték meg születésének, halálának évfordulóját.

Valjon nem érdemelte meg mindezt a dísz Debrecen szülőtte szülővárosától? Mig Petőfi kesernyösen emlékszik itt végigélt nyomorára („Hej Debrecen! ha rád emlékezem!”) a „Visszajövetel az Alföldre” című versében így fejezi ki szülővárosára iránt érzett vágyódását:

„A boldogság kellenén is
Ültem, mintegy ketrecen,
Hogy nem szemlélhettem én is
K e d v e s f ü s t ö d — Debrecen!”

Csak tartozását róttá le Debrecen nagy szülőtte iránt a májusi ünneppel is. Csokonai látnoki szelleme látja dicsőségéről szolt álmainak teljesedését s mi versével üdvözljük őt:

„S te utazó! ki e szép
Város felé igyekszel,
Ne térj odébb Hafiznak
Fülepte sirja mellől!”

Gr.

telenségi tények és okok alapján támasztja meg. Először is az abszolút érvénytelenségi okokat sorolja fel.

Ezekre nézve kritikus napnak jelzi a folyó év január 19-ikét. Ezen a napon történt ugyanis, hogy Tisza István gróf öt választójának közreműködésével a Vigadó összes termeiben nagy pártvacsorát rendezett, abból a célból, hogy a vacsorán megjelent választókat befolyásolja. A lakomára meghívták az összes belvárosi választókat, tehát olyanokat is akiknek pártállása kétséges volt, sőt olyanokat is, akik előzőleg szóval és írásban Andrásy híveinek vallották magukat. A vacsora részvételi jegye 2 kor. 40 fillér volt, amide a lakomán megjelent 1175 választó közül senki sem fizetett s a vacsorán megjelent Tisza István gróf is és megjelenésével nyilvánvalóan bebizonyította, hogy a választók etetéséhez és itatásához hozzájárult. Megjegyzni a kérvényezőkhöz meg kell említeni, hogy ezen az emlékeztető pártvacsorán igen sok kiskereskedő és kisiparos és számos alacsony intelligenciájú választó jelent meg, akiket az etetés itatás kétségen kívül befolyásolt.

A kérvényezőkhöz meg kell említeni, hogy ezután a relatív érvénytelenségi tények és okok felsorolására.

Dorogi Imre szabó kölesönt kapott a Belvárosi hitelszövetkezettől, hogy Tiszára szavazzon. Dr. Holitscher Szigfrid a kóser bazar tulajdonosa, azzal fenyegette a lakóit, hogy az ese ben, ha nem szavaznak Tiszára, felmondja a lakást, legjobb esetben pedig fölemeli a lakbért. Lázár Ignác pénzt kapott a Tisza párttól, hogy leszavazzon Tiszára és más szavazatokat is gyűjtsön. Pálmán Endre fővárosi számtisztnek kölesönt ígértek, ha Tiszára szavaz. Klein Kálmán pénzigéretet kapott arra az esetre, ha a kormányelnökre adja szavazatát. Gömbös Lajos vendég és 3000 koronát kapott a szavazatáért; ezt az összeget Székely Ferenc olvasta le Gömbös kezéhez. Gáti Sándor palacksörkereskedő 60 koronáért tüntette ki bizalmával a miniszterelnököt. Pénzt kaptak a szavazatukért: Retter Antal és Fojt Nándor. Ranzenberger Agoston a választás után azzal dicsekedett, hogy 500 koronát kapott Tiszáértől. Róth Kálmán cipésznek 400 koronát ígértek a szavazatáért, de csak 100 koronát adtak neki. Ifj. Schwarz Lajos szerszámkereskedő kötelező nyilatkozatot állított ki Andrásy mellett. Ekkor a háziura, Holitscher dr. megfenyegette, hogy felmondja az üzlethelyiséget, ha nem szavaz Tiszára, Schwarz le is szavazott Tiszára. Stern Zsigmond cimfestő vesztegetés következtében szavazott Tiszára. Róth Ignác cipész 100 koronát kapott a kormánypárt egyik kortesétől. Sonnenthal Alfréd, Bernát és Gyula kereskedősegek Fehérváry Frigyes hírlapírótól 1000 koronát kaptak a szavazatukért, maga Fehérváry is pénzért szavazott Tiszára. Klein Emil szatyoros a választás előtt dohánytőzsdei engedélyt kapott azzal a feltétellel, hogy Tiszára fog szavazni. Szavát meg is tartotta. Bienenstock Lipót és Samu vésnökök házalási engedélyt kaptak a szavazatukért. Váradi Rezső és Ede 200—200 koronát kaptak, a miért Tiszára szavaztak. Seregi Zsigmond fodrász a belvárosi körben rendezett vacsorán ingyen evett-ivott. Bottlik Ferenc kereskedő segédet Tisza kortesei erőszakkal bevitték egy kocsimába s meggátolták őt szavazati jogának teljesítésében. Rajmond József cipésznek a házi ura elengedte a lakbért. Mandel József Tisza-párti ügynök a választás idején, világos nappal, nyílt utcán vesztegette a választókat.

A főpostán és a postatakarékpénztárnál a hivatalfőnökök presszióval kényszerítették alantasaikat, hogy Tiszára szavazzanak.

Beck Alajos választó helyett a fia, Nándor, szavazott le. Báró Orczy Andor 1897-ben meghalt, de úgy látszik, a választáskor föltámadt, mert leszavazott Tiszára. Barabás György, Csiky Győző, Dembita Náthán, Mannheim Sándor, Magyarovics Aladár, Lázár Adolf, Königstein Izidor, Ivonics Iván, Leszlényi Soma dr., Wurglits Antal, Woch-

micska József és Récsy Miklós leszavaztak Tisza István grófra, holott egyikük sincsen benne a választói névjegyzékben. Szavazatuk tehát érvénytelen.

Mindezek alapján kéri a petícionálók meghatalmazottja a bizonyítás elrendelését, s ennek eredményéhez képest annak kimondását, hogy a választás érvénytelen.

Ezután az elnök szünetet rendel el. Határozatot tegnap nem hoztak.

Egyház és iskola.

Egyházkerületi közgyűlés. A tiszántúli ev. ref. egyházkerület ma délelőtt kezdte meg Kiss Áron püspök és gróf Dégenfeld József főgondnok elnöke alatt tavaszi rendes közgyűlését, mely iránt egyházi körökben élénk érdeklődés mutatkozik. A közgyűlésre várják Tisza István ifj. Tisza Kálmán Dégenfeld Sándor grófoknak és még számos egyházi előkelőségeknek megjelenését. A tárgysorozat, mely teljes nyolc oldalra terjed rengeteg fontosabbnál fontosabb ügyet foglal magában és annak letárgyalása előre láthatólag több napot vesz igénybe. A főbb pontok között vannak Diesöffy József egyházkerületi főjegyző eskütetele, továbbá a főiskolának egyetemmé való fejlesztése, és a 25-én megrendezésre kerülő tanárválasztás. A közgyűlés alkalmából Kiss Áron püspöknél ma délben nagy ebéd lesz, melyen részt vesznek: az esperesi, gondnoki jegyzői és tanácsbírói kar. Holnap pedig gróf Dégenfeld József egyházi főgondnok ad ebédet az Angol Királynő éttermében a közgyűlés alkotó tagjai tiszteletére.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— május 24.

Szenvedélyes szivarozók állítják, hogy akkor izlik igazán a jó szivar, ha előtte egy dragadéroszt (drága de rossz, ugy-e bár?) vagy stinkadéroszt fogyasztanak el. Avagy nem arra való tervezett ideiglenes, hivatalnok, ügyvivő, vagy micsoda minisztérium, hogy mielőbb elhamvadjon, aztán majd annál vigabban — fogyasztjuk az új többség minisztériumát? Mert a politikában a füst, a hamu, a fogyasztás a földolog! . . .

A politika válságát „Cs. és kir. krimicsau”-nak lehetne igazán elneveznünk. Mert ide lent dolgozni akarnak és oda fent csinálják a munkaszünetet és a bojkottot. . .

Egyszer erős, máskor sima kézzel kezelnék bennünket Bécsből. Mi a kettő különbsége? Semmi. Madách Imrének a Bach és Schmerling-korszakra vonatkozó, egyetlen képviselőházi beszédének ez a mondanéja illik ide: „A kutya ugyanaz, csak a nyakravalója más!”

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— május 24.

A szél nagy darab nyomtatott papirost kerget az utcán. Derek civis-polgár embernek a lába körül tekergőzik. Néhány lépése alatt nyugton tűri az akadályt, végre félrerugja.

Galiciai atyafi elé sodródik a papirlap. Lehajlik, megnézi, de nem nyúl hozzá sem kezével, sem lábával. Nem ér erőt, ott hagyja az egészet és tova siet.

Végre hentes boltja elé vágódik a papiros, s „szelek szárnyán járó”. Kiugrik az inas gyerek, felkapja, beviszi. Lehet még abba szalonnát, kolbászt csomagolni.

Nyomban ezután belép a henteshez a kis poéta gyerek. Szalonnát kér öt vasért. Szent, hogy a hányt-vetett papirosba takargatják a holmiját. Ha már nyomtatott papiros, poéta vizsgálódás nélkül nem hagyja. Kitudódik, hogy a Csokonai verseinek egy iva volt.

A poéta összehajtogatja és hazaviszi a papirost. Eddig van a história, nincs tovább.

— **A király birtokeladási engedélye.** Iglórol írják: Ó felsége megadta az engedélyt az eperjesi gör. kath. püspöki és káptalani szepesmegyei és zempléni birtokok eladásához. A szepesi birtok 1.700.000 korona, a zempléni körülbelül egy fél millió korona értéket képvisel. A birtokok eladására vonatkozó tárgyalások már folyamatban vannak.

— **Az 1904. évi zárszámadás felülvizsgálata.** Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután kezdte meg a város tavalyi zárszámadásának felülvizsgálatát. A bizottság ülésén Vecsey Imre főjegyző elnökölt. Kivüle jelen voltak még Simonffy Imre, Miskolczy Jenő, Kiss Albert, Magos György, Király Gyula, dr. Tüdős János dr. Balkányi Miklós, Márton Imre, ifj. Schvarcz Vilmos és Varga Károly. A bizottság tegnap nem fejezte be a zárszámadásnak teljes felülvizsgálását. A házi pénztár kimutatása szerint az 1904. évben 943 ezer, tehát majd egy millió korona forgalom volt. Ebből Roncsik Lajos főszámvevő jelentése szerint 600 ezer korona tőke törlesztésre fordított. A vagyontörlesztésből folyó jövedelem 300 ezer korona összegéről azonban nem adja urát a zárszámadás, a mi természetesen felteszi a kérdést, hogy miért kellett a múlt évben pótdadót fizetni a mikor arra szükség nem volt. A legelőbérkéből 20.000 koronával több folyt be a múlt évben, mint annak előtte, ugy szintén az erdőségek után fizetett adókból is. A bizottság a felülvizsgálatot ma délután folytatja.

— **Két névszerinti szavazás.** A június hó 2-án megtartandó városi közgyűlésen két névszerinti szavazás lesz. Nevezetesen a város tulajdonát képező s a debreceni 5016 számú telekjegyzőkönyvben A—I. 2518. hr. szám alatt felvev tizenhárom város-utcai 18-ik sorszámú Perge Gáborné-féle házasteleknek elidegenítése felett, továbbá a Szent-Anna-utcai 51 ik és 53-ik sorszámú házasteleknek a helybeli magyar gör. kath. egyház céljaira átengedése tárgyában. A névszerinti szavazás mindkét esetben elsőben fog megejtetni.

— **Tanári kinevezés.** A vallás és közoktatási miniszter Dr. Helle Károly jogakadémiai tanárt, kassai jogakadémiai tanárrá nevezte ki.

— **A kórházi bizottság ülése.** Debrecen város kórházi bizottsága tegnap délután Ujfalussy István elnöke alatt tartott ülést, a melynek egyik fontos tárgya a kórház részére szállítandó fehérmű bérbeadása volt. A bizottság a szállításra pályázatot hirdetett s a beérkezett ajánlattevők közül a szállítást a Kardos László cég nyerte el, mint a mely a legelőnyösebb ajánlatot tette. Ezután szóba került a kórházi gyógytár ügye, azonban határozatot nem hoztak.

— **Gyászjelentés.** A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk felejtet-

len jó édes anyánk, nagyanyánk, dédnagyanya, hű testvér, nagynéni, nász, rokon és áldott emlékü jó néhai Bobi Juliánna özv. polgár id. Kertész Jánosné asszonynak folyó hó 23 án reggel 6 órakor, életének 69 ik, buz özvegségének 2 ik évében, 1 havi súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Felejthetetlen halottunk földi részei folyó hó 24-én, délután 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint, Bethlen-utca 51 ik számú házunktól, a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ösmerőseinket és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1905 május hó 23 án. Áldás és béke lengjen porai felett! Bánatos gyermekei: Polg. Kertész István nejjével Kegyes Sárával és gyermekeik; Kertész Zsuzsanna férjével polg. Kéri Lajossal és gyermekeik; Kertész Juliánna férjével polg. Vida Szabó Zsigmonddal és gyermekeik; Polg. ifj. Kertész János nejjével Faragó Juliánával és gyermekeik; Polg. Kertész Imre nejjével Szathmári Erzsébettel és gyermekeik; számos közeli és távoli rokonok nevében is. Egyetlen testvére: Polgár Dobi Ferenc nejjével Csontos Sárával és gyermekeik. Az elhunyt férjének testvérei: Polg. id. Kertész Mihály nejjével és gyermekeik; Kertész Erzsébet férjével polgár Szabó Sándorral és gyermekeik. Násza: Özv. polg. Kegyes Mihályné és gyermekei; özv. polg. Faragó Bálintné és gyermekei; Polg. Szathmári Ferenc nejjével és gyermekeik.

— **A Csokonai kiállításról.** A kiállításnak — f. hó 21-iki megnyitó napjától fogva több mint 600 látogatója volt, melyből a megnyitás napjára 300 körül esik. Ugy a helybeliek, mint a vidékiek őszinte örömmel és elragadtatással szemlélték az igazán értékes és érdekes gyűjteményt. Nagyon szép a helybeli kollégiumi anyakönyvtár, bessenyei Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, a magyar tud. Egyetemi könyvtár, stb. stb. valamint sok egyeseknek kiállított tárgyai stb. stb. A Csokonai körét nem is említve. A legjobb akarat mellett sem tudnók elsorolni a több mint 400 valóban figyelemre és megtekintésre méltó dolgokat, melyek úgy szólva egy század irodalmi munkásságának nagy részét foglalják magukban — Csokonai által! Mindenkinek szép és hasznos élvezetet nyújt a halhatatlan költőnek emlékére rendezett kiállítás, mely f. hó 31-ig bezárólag naponként nyitva áll d. e. 10 órától d. u. 5 óráig. Belépti díjak személyenként 20 fillér, Tanulóknak s gyermekeknek 10 fillér. Egy tárgymutató ára 6 fill. Megjegyezzük, hogy ugyancsak a kiállítás előcsarnokában kaphatók: Csokonai válogatott munkái koronás kiadása, — P. Nagy Zoltán Csokonai dalok c. zeneműve, továbbá különféle Csokonai érvek fényképek. stb.

— **Az O. M. K. E.** elnöksége ez uton kéri fel azon kereskedő urakat, a kikhez a *tisztességtelen verseny ügyének* anyaggyűjtése végett kérdőívek küldettek, de kik még azt vissza nem juttatták, hogy a kérdőíveket lehetőleg kitöltve, e hó 25-ig az egyesülés vagy a titkár címére (Kereskedelmi Csarnok) beküldeni sziveskedjenek.

— **A Zilahy féle dráma pályázat.** A Csokonai-Kör választmánya e hó 24 én szerdán délután 3 órakor az Első takarékpénztár (Kossuth u. 3.) üléstermében ülést tart. Tárgy: 1., A Zilahy Gyula-féle drámai pályázat bíráló bizottságának megválasztása.

— **Nyelviskola Debrecenben.** Végre valahára egy régi hiányt pótló vállalat létesült városunkban. Rose Miksa tanárjelölt

ki mint fiatal író, hosszú éveken át a külföld nagyobb egyetemi városait járta be s a mellett hogy széles és alapos nyelvismeretre tett szert, két és fél éven át a müncheni nyelvtársaságnak volt igazgató elnöke, a napokban visszatért városunkba és általános buzditásunkra megalapította itt az Ecole Rose című nyelvtanítványokat. Ez iskolában a Berlitz rendszer szerint fognak oktatni, a mi tudvalevőleg abból áll, hogy az illető tanítványok az első órától fogva, csakis a megtanulandó nyelvet hallják és beszélnek, így korán hozzá szoknak az idegen nyelvet nemcsak grammatikailag érteni, de rövid idő alatt annak szellemében helyesen írni és beszélni is tudni. Lesz külön tanfolyam urak, hölgyek és gyermekek számára, egyelőre csak a francia, német és angol nyelvekből. Az osztályoktatás havi tandíja 5 frt. Magánórákat 1 frttől feljebb nyerhetni. Az intézet bővebbje ideiglenesen Simonffy utca 42 sz. alatt létezik, ahol naponta d. e. 11—12-ig és d. u. 5—6-ig szerezhetni bővebb felvilágosítást.

— **Az üggető verseny.** A Debreceni Urkocsis egyesület által június hó 10 és 11. napjain rendezendő üggetőverseny iránt országsszerte általános az érdeklődés. A verseny napjaira a jegyek már előre megválthatók e hó 25-től, esütörtöktől kezdve az egyesület helyiségében (Debreceni Reggeli Ujság szerkesztőségében, Piac-utca 43.) és Békés Lajos üzletében. A helyárak a következők: Pánoly 2 napra 40 korona, egy napra 20 korona, tribün előtti tere 2 napra 10 korona, egy napra 6 korona, tisztú jegy 2 napra 8 korona, egy napra 4 korona, I. o. tribünjegy 3 korona, II. o. tribünjegy 2 korona, állóhely 80 fillér, katonajegy örmestertől lefelé 50 fillér.

— **A debreceni nyomdászok kedélyes estélye** iránt, amelyet f. é. június 4-én tartanak meg a Margit fürdő disztermében, páratlan érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A hatvan tagú rendező bizottság úgy szólván alig tud eleget tenni az érdeklődőknek, akik jegyekért, meghívókért szinte ostromolják. Ez a meleg érdeklődés érthető is, mert a nyomdászok — akik egész életükön át szóltanul, szinte némán küzdenek azokkal a kis világmozgó démonokkal, a miknek ólom betű a neve, mikor mulatságot rendeznek kifogyhatatlan jókedvű emberek és elfáradhatatlan táncosok s aki egyszer egy nyomdász mulatságon részt vesz, az azt a feszületenül kedélyes estét nem egykönnyen feleli el. A június 4-én tartandó estélyük alábbi pompás műsora is kezekedik arról, hogy a debreceni nyomdászoknak ez a mulatsága is páratlan lesz a maga nemében. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja: Kiss Béla zenekara. 2. Tűzek. Irta: Kiss József. Szavalja: Dózsa György. 3. Bihari kesergő. Greizinger Iván átírata. Hegedűn előadja: Karakas István. 4. A mama kedvence. Irta: Rudnyánszky Gyula. Előadja: Berényi G. 5. Népdalok. Eneklő: a Nyomdász Szakegyesület Dalköre, Hóra Károly karnagy vezetésével. 6. „Angolkisasszony.” Bohózat egy felvonásban. Irta: Morvay Zoltán. Szereplők: Libec Gergő — Takács S. Magdaléna, neje Szabó Ida k. a. Ida—Kiss Erzsike k. a. Pali, huszárönkéntes Berényi Gábor. Timsó Muki—Végh János. Sugó: Botos Sándor. Személy-jegy 2 korona, család-jegy 3 személyre 4 korona. Jegyek előre válthatók Gyürky Sándor és Mihály Sámuel urak papirkereskedésében és a rendezőség tagjainál.

— **A debreceni jótékony nőegylet mulatsága.** Megemlékeztünk lapunkban a debreceni jótékony nőegylet szombaton tartandó mulatságáról és most örömmel tudatjuk olvasóinkkal, hogy a mulatság sikere immár biztosítva van. Debrecen és vidékének társadalma részt vesz ezen mulatságon nemcsak azért, mert a nőegylet mulatságai kedves emlékekkel záródnak, hanem azért is,

hogy jelenlétével viszonozza a nőegylet amafáradhatatlan tevékenységét, melyet a város szegényeinek gondozásában kifejt évtizedek óta. Az általános emberszeretetét, jótékonytárgyságot valláskülömbőség nélkül gyakorolja és árvaházában az árvák testi és szellemi neveléséről az anyai szeretetet pótolva gondoskodik. Ide s tova negyven éve fáradozik a nyomor legyőzésén és emberszerető munkájával ezeket mentett meg a nyomortól, a kétségbeeséstől. Ilyen öfgyeletet támogatni kötelességünk, mert filléreinkkel könnyeket törölünk le és megtanítjuk bizni azokat, kik a jó szívek könyörületére vannak utalva.

— **Szakosztályi ülés.** A szijgyártó iparosok szakosztálya e hó 26 án pénteken délután az ipartestület tanácstermében ülést tart, melyen szakügyeket tárgyalnak.

— **Nyári mulató a Bikában.** Angelettiné, a nyári mulató igazgatója, boldogult férjével nem hiába látta el a debreceni közönséget kileve éven át nyári szórakozással, jól kikapasztalta, hogy mikell a debrecenieknek. Természetesen a maga jó izlése s tapintata adta meg ehhez a kitűnő érzéket. Így érthető aztán, hogy az idén elsőrendű, igazán nagyvárosi szinten álló szórakozással kezdte meg előadásait. Jobbnál jobb erők, részben valóban világhírű mesterkedők lépnek föl minden este: a közönség, mely valóságos ostromolja és zsufolásig megtölti a mulatót, legfőkébb azt panaszoja fel, hogy a műsor szinte a kényességig családis és minden kétértelműséget kizár. De oly változatos és gazdag, hogy este 8 t. l. éjfélig szakadatlanul jól mulat a közönség. A műsor első részében dicsőretet érdemelnek Wagner Lajos dalénekes, Fodor Elza dalénekesnő, Rétei Vilmos komikus, Zsoldos Giza daljátékekesnő, Bodrogi Rezső komikus, Rádai Teréz daljáték énekesnő. Színet előtt nagy feltűnést és általános derűtséget kelt Davons ur az ő Konzul nevű páratlan ügyességgel idomított majmával, melynek erőmutatványai, kótáltáncai s igazán mulatságos mutatványai e nemben egyedül állanak. A műsor második része gazdagságával minden várakozást felülmul. Vasvári Adi elsőrendű alakító s nagyon ügyes rendező, Komlósi Emma a közönség ismert kedveltje szépen haladt és zajos sikereket arat. Stersohn és Darlon, a fogai közt tartott zsinóron levegőben röpködő tornász és remek ásuógró társa rendkívül tetszenek. Pompás a francia énekesnő D'Ormeson René, ügyes táncosnő Fodor Elza, Krasavica a dán-orosz énekesnő is tetszést arat. Külön ki kell emelnünk két számot. Toisset ur nem az ismeretes zenebohócok fajtájából való, hanem igazi művész, aki furcsa, különkődő külsejű hangszerek egész sorozatán valóban mesterileg játszik s nagy élvezetet szerez. A Busson csoport egész külön előadást illeszt a műsorba, tele elmésséggel. Meg kell dicsérnünk Kraetz Károly karmestert is. Özvegy Angelettiné valóban kitett magáért s mint halljuk kéthetenkiint egyre új személyzetet szerződött. Így tehát valószínű, hogy az egész nyáron át állandóan zsufolt háza lesznek.

— **Az iparhatósági megbizottak gyűlése.** Az iparhatósági megbizottak tegnap tartották II. ik negyedévi gyűlésüket, melyen a múlt negyedévben teljesített megbizottasokról számoltak be. Az iparhatósági megbizottak, az iparlajstromok ellenőrzése, a vizsgálati lapok és a tanonc lajstromok megvizsgálása, ugyszintén az iparhatóságnál és ipartestületnél végzett szemléjük alkalmával, mindent a legnagyobb rendben találtak. A tanonciskolák látogatásával megbizott tagok hasonlóan nyilatkoztak az iskolákban tapasztalt körülményekről. Az ácsok és kőművesek áprilisban megtartott téli szakrajztanfolyamának vizsgáján az iparhatóságot Fésüs Lajos iparhatósági megbizott képviselte és a tanoncok előmenetele felett teljes megelégedését fejezte ki.

— **Asztalosok sztrájkja.** Megirtuk, hogy Svare Vilmos butorgyáros 12 munkása tegnap beszűrtette a munkát azért, mert a gyáros nem hajlandó követelésüket teljesíteni. A munkások kérésére tegnap beidéztek Schvare Vilmos gyárost az ipartestülethez, hogy a munkabér megadását illetőleg nyilatkozzék. A tárgyalás azonban nem vezetett eredményre, mert a munkaadó kijelentette, hogy hajlandó ugyan többet fizetni a munkásainak, de a követelésükben megjelölt munkabér árszabályhoz nem kötelezi magát.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be: Kertész Jánosné ev. ref. 68 éves, Váradi Erzsébet ev. ref. 6 hónapos, Kupai József ev. ref. 28 napos, Molnár Lajos r. kath. 10 hónapos Hajós Elek g. kath. 72 éves.

— **Pusztító jégvihar.** Szegzárdról jelentik: Szombaton és vasárnap Siogárd, Kaskád, Hare és részben Szegzárd határában nagy jégvihar volt, a mely különösen a szőlőkben tett kárt.

— **Kilencven ezer vasutas mozgalmá.** Az államvasutak alkalmazottjainak és munkásainak száma összesen 90 000, akik valamennyien tagjai az államvasutak pénztárnak. Ennek működésével a tagok azonban nincsenek megelégedve, s országsszerte mozgalom indult meg, hogy az e hó 28-án megtartandó közgyűlésen nagyszabású reformokat vigyenek keresztül. E célból a vasuti munkások szervező bizottsága a kívánt reformokat egy napirend alakjába foglalva előterjesztette az országban s a közgyűlésen erős harc lesz a reformok megvalósítása érdekében. A szervezett vasutasok saját jelöltjeiket öhajítják az igazgatóságba és felügyelőbizottságba beválasztani, hogy szándékolt reformjaikat annál biztosabban megvalósíthassák.

— **A színésznő vőlegénye.** Budapestről írják: A lapok megírták, hogy Csudnay Emilt, aki a Népszínház egyik művésznőjét eljegyezte, az édesanyja, özv. Csudnay Károlyné a Schwartzler-féle szanatóriumba záratta. Most aztán kiderült, hogy Csudnay Emilt dr. Ringer Jenő elme és ideggyógyorvos bizonyítványa alapján vették fel az elmeegógyintézetbe. Dr. Ringer a törvény értelmében jelentést tett az internálásról a budapesti kir. törvényszéknek amely egy végzésével Apáthy László királyi ítélőtáblai bíró vezetésével bizottságot küldött ki. A bizottság, a melyben dr. Moravcsik Emil egyetemi tanár és dr. Fischer Ignác törvényszéki orvosszakértők is résztvettek, megállapította, hogy a fiatal ember ugyanis *tényleg elmebeteg.* — Csudnay Emil annak dacára, hogy naponként száz forint zsebpénzt kapott az édesanyjától, horribilis adósságot halmozott össze. Az utolsó hat hét alatt Csudnay Károlyné több mint hatvan ezer koronát fizetett fiáért. A fiatal ember durva, erőszakos volt, ha nem elégitették ki minden kívánságát. Egy alkalommal, mikor nem kapott pénzt, letépte az édesanyjáról a ruhát s megverte. Csudnaynének feltűnt a régente csendes fiúnak a viselkedése s ezért vizsgálta meg az elméjét.

— **Tolvaj lakó.** Földesi Lajos cipész tizenhárom város 21 szám alatti lakosnál lakott, mint albérlő Szabó István eseléd ember, aki már huzamosabb idő óta foglalkozás nélkül csatangolt a városban. E hó 22-én hirtelen eltűnt lakásáról s azóta nem mu-

tatkozott. Házigazdája csak tegnap vette észre, hogy vele együtt néhány tulajdonát képező ruhadarab is eltűnt. Ezen észrevételét nem is késett nyomban tudatni a rendőrséggel, mely a tettest a feljelentés alapján nyomozza.

— **Tolvaj csemete.** Korán megérett a börtön levegőjére Papp Gyurka, Fekete Jakab Piac utcai kereskedő 14 esztendősboltiszolgája. A nagyreményű csemete szemvetett az üzletben levő árukra és lopást követett el. Mint kezdő azonban nem birt kellő jártassággal a lopott tárgyak eltüntetésében s így történt aztán, hogy rajta csípték a bűnös műveletén. Most a rendőrségtől várja jól megérdemelt büntetését.

— **A Debreceni Tornaegylet Kassán és a Tátrában.** A tagokhoz e napokban küldött felhívás kelte óta a kirándulás rendje megváltozott. A kassai verseny csak pünköst vasárnapját foglalja el. A nevezések megtörténtek. Vasárnap este vagy hétfőn reggel Poprádra utazik a társaság, onnan Tátralomnicra, a tarpataki vízesésekhez, az Ötőhoz (2000 m. magasságban) s Tátrafüredről le Poprádra; onnan indulás hétfőn este 9 órakor, Debrecenbe érkezés másnap reggel 8 kor. A vasuti költség és kocsis Tátrafüredről az állomásig 17 korona. Szállást a kassai sportegylet ingyen szerez a két éjszakára. A felvonulásban és a botszabad gyakorlatokban részt vesz az egyet csapat, azért a tagok sziveskedjenek az órákat látogatni a sporttéren. Utazási kedvezményben és szállásban csak tagok s hozzátartozóik részesülhetnek: aki nem tag, 10 koronás rendez vagy 6 koronás pártoló tag lehet. Ha a társaság nagyobb lesz, a Tátrában más irányban is mehet. Jelentkezéseket e hó 30-ig fogad el Horvay Róbert egyleti alelnök.

— **Az év. filléregyletnek** június 1-én a sporttéren rendezendő délutáni mulatságára most mentek szét a meghívók. Ha valaki nem kapott volna, sziveskedjék Handtel Vilmos egyleti pénztárostól (Kassa u. 3.) kérni. Az egyes sátrak alatti teendők már szét vannak osztva a választmány tagjai között; a segédkező kisasszonyokat most kéri fel az elnökség. Hogy a délutáni és az esti program mennél változatosabb legyen, arról a rendezőség fog gondoskodni, melyben a tornaegylet tevékeny tagjai foglalnak helyet. Egy két nap múlva már a jegyek is kaphatók lesznek, a meghívóban jelzett kereskedésekben és a választmányi hölgyeknél.

— **A pofon és a borfiu.** Az a pofon, mely Madai Imrének a Dréher-sóresarnok borfiujának jutott osztályrészül vasárnap este, nem holmi gyengéd puha, bársonyos kacótól eredt. Fehér Sándor hentes mester kökeménységű vaskostenyere volt az, aki kissé kapatos állapotban adományozta azt neki díjmentesen. Ugy történt a dolog, hogy Fehér az asztalnál és a fiu odament hozzá, kérte, hogy ülne át egy másik asztalhoz, mivel az, amelyiknél ül le van foglalva más vendégek részére. A hentes mester erre minden bevezetés nélkül úgy képen cserdítette, hogy szikráztak a szemek belé. A hatalmas ütő nyomokat hagyott a fiu arcán, aki orvosi láttelelet vétetett fel a pofon okozta foltokról és feljelentette bántalmazóját a rendőrségen.

— **Az Egyetértés jubileuma.** Vasárnap volt 40 esztendeje, hogy az Egyetértés poli-

tikai napilap megindult. Ezt a jubileumot a lap egy óriási kétszáznegyven oldalra terjedő jubiláris számmal ünnepelte meg, melybe a negyvennyolcas függetlenségi párt vezérférfiai mellett pártkülönbség nélkül legjelesebb politikusaink, közigazdánk, íróink, művészeink, zenészeink irtak közleményeket.

— **A kitarítás a legbecesebb emberi erény.** Erről az aranyigazságról örvendetes példával szolgál annak a vidéki kis hivatalnoknak esete, ki pár nap óta szép vagyon urának nevezheti magát a szerencse, no meg az állhatatos kitarítás jóvoltából. A rendkívül szűkös viszonyok között élő hivatalnokocská osztályosjegyet vásárolt, de midőn az első osztály húzásán sorsjegyét még a legkisebb nyereménynyel sem húzták ki, bosszankodva küldte vissza a neki megküldött sorsjegyet. Később egy szerencsés pillanatban azonban belátva az elkövetett hibát, újra irt sorsjegyéért, melyet a bankház neki kézséggel megküldött. Mily nagy volt öröme, midőn a Gaedicke bankház a most megtörtént főhúzáson táviratilag értesítette, hogy 100,000 koronás főnyereményt nyert sorsjegyével. A Gaedicke bankház Budapestben különben számos hasonló történettel tud szolgálni, mert ezen a szerencse által kiválóan kedvelt bankház a most lezajlott húzáson is számos főnyereményt juttatott feléinek mint a kitarítás legszebb jutalmát.

— **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnyújtási műterme Piac-utca 44. d. Ujfalu-ház. Alandó fényképek-kiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabancban.

— **Elveszett a Piac-utcán** egy férfi egy fedeli aranyóra (International Watch) rövid tiszti láncsal, egy arany keretű medallionnal. Adatója Piac-u. 83. sz. a. illő jutalmazásban részesül.

— **Valódi panamakalapok** darabja 5 és 6 Korona, legszebb turista s tennis ingek 4-5 és 6 Korona Feketénél.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

SZÍNHÁZ.

* **A debreceni új színtársulat névsora.** Zilahy Gyula a debreceni színház új igazgatója közli velünk a Debrecenben október 1-én bevonuló színtársulat névsorát, mely a kézirat szerint ez: *Igazgató és főrendező:* Zilahy Gyula. *Titkár:* Békés Gyula. *Karnagy:* Huber Miksa. *Kartanító:* Fodor Károly. *Rendező:* Szakács Andor. *Polgár Sándor.* *Sugó:* Poprádi Árpád. *Pénztáros:* Győre Alajos. *Ruhatáros:* Horváth F. három segéddel. *Fodrász:* Jakabfy J. két segéddel. *Szertáros:* Kerekes I. három segéddel. *Diszmester:* Szabó I. 12 díszítővel. *Festő:* Gyöngyösi Viktor. *Elsőrendű Nők:* Arday Ida, drámai anya-színésznő. Almásy Lola, vígjátéki és szalon színésznő. Jesszenszkyne Cs. Irén, drámai hősnő. Főthi Frida operette szubrett és népszínmű énekesnő Sz. Gárdonyi Teréz, operette és népszínmű komika. Koppán Margit, operette énekesnő, (táncos szubrett). Körösmezey Margit, drámai s. ende, társalgási. Kiss Irén, komika, vígjátéki és anya-színésznő. Markovits Margit, drámai szende, társalgási. Polgár Ilona, szalon színésznő. Szabó Irma, vígjátéki és drámai naiva. Tomcsányi Margit-naiva Zilahy Gyuláné, opera és operette. Percel Karola magán táncosnő Percel Rózsi. *Egy Alt-énekesnővel: tárgyalások folyamatban.* *Elsőrendű: Férfiak:* Árkosy Vilmos, népszínmű, opera, és ope-

rette bariton. Békefy Alajos, opera és operette tenor. Békés Gyula, vigjátéki és jellem színész. Beésy Alfréd, bonvivant, szerelmes. Horváth Kálmán, opera és operette bariton, énekes bonvivant. Polgár Sándor, opera és operette buffó, komikus. Szakács Andor, drámai hősszerelmes. Sarkady Vilmos, naturbursch, operette komikus. Szalóky Dezső, tenor buffó, burleszk komikus. Kondor Ernő, vigjátéki szerelmes, naturbursch, Krasznay Ernő, lírai szerelmes, Zilahy Gyula, szalon komikus, Zajongi Elemér, segéd-tenor, Balogh Sándor, segéd-bariton. *Kar és segéd-személyzet. (Nők):* Bibor Felice, Balázs Olga, Czenker Róza, Dinnyési Juliska, Jancsó Mariska, Kertész Kata, Kállay Hermin, Kardos Tusi, Lászy Etel, Magda Eszti, Szalóky Szidi, Szabó Mariska, Pető Julia, Várady József. *(Férfiak):* Barabás Károly, Gajdzsinszky Pál, Gazdácska Lajos, Juhay József, Katona Imre, Kiss József, Mártonfy Jerő, Nagy József, Szilágyi Ernő, Ungváry Vilmos. A férfiak közül még négy ember hiányzik. Zenekar: a 39. ik gyalog-ezred zenekara.

TAVIRATOK.

A német császárné állapota.

Wiesbaden, május 23. A császárné állapotáról ma a következő jelentést adják ki: A császárné tegnap és az éjjel állandóan jól volt. Jól aludt és jó volt az étvágya. A seb normálisan heged. Hőmérséklete és érverése normális. Miedner.

Tihanyi Irma a börtönben.

Sopron, május 23. Tihanyi Irma az ismert kalandornő előtt, kit Gödöllőről csendőrök hoztak ide, ma hirdették ki a Kuria ítéletét, mely szerint Tihanyit magánokirathamisításokért 3 évi fegyházra ítélték, amibe a vizsgálati fegyházból 10 hónapot beszámítanak. A kihirdetés után Tihanyit azonnal átadták az ügyészségnek.

Birilev kinevezése.

Pétevár, május 23. A cár ma aláírta Birilev tengerragynak a Wladivosztoki flotta parancsnokává való kinevezési okmányát. Birilev a haretérre utazik és Rosdeszvenszkytől átveszi a hajóraj parancsnokságát.

Utlevel hamisítók.

London, május 23. Az oroszországban való hamis angol utlevelek használatával Brailsford H. N. író és hírlapíró, valamint Mac Culloch színész vannak vádolva. — Brailsford mint ügynök volt tevékeny, hogy segítsen a macedonoknak. Tagja az orosz szabadság barátai című társulat végrehajtó választmányának.

Kirabolt ékszerész.

Pozsony, május 23. Tegnap este nagy zivatar közben ismeretlen tettesek betörték Redlinger Bernát ékszerész üzletébe és onnan nagy összegű arany és ezüst készletet elraboltak. A rendőrség erélyesen nyomoz. Löbl János malaczkai lakos ma reggel telefonon jelentette, hogy ma reggel egy ismeretlen ember 60 korona kölcsönt kért egy aranylánca, de mivel nem kapott, eltávozott. A szolgabíróság keresteti az illetőt.

Papok sztrájkja.

Páris, május 23. A katolikus papság ma tartott gyűlésén elhatározta, hogy az esetre, ha az egyház és állam külön válásáról szóló törvényt a francia kamara megszavazza, sztrájkolni fognak.

Az osztrák takarmánykivitel.

Bécs, május 23. A hivatalos lap a pénzügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszteriumok 1905. május 22 iki rendeletét közli, mely a takarmánykivitel tilalmát megszünteti.

Budapesti gabonaárak.

(Déli zárlat.)

Rudapest, május 23.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Nyugodt irányzat mellett 15,000 m. mázsa került forgalomba, 5—10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonaszemlék változatlanok idő: borus.

Buza áprilisra	18.64—06.
„ májusra	16.46—48
„ októberre	00
Rozs áprilisra	13.36—38.
Zab októberre	13.44—48.
Tengeri áprilisra	11.36—38.
„ májusra	15.56—58.
„ júliusra	14.72—74.
„ októberre	23.30—50.

Törvénytörvények.

§ A „nagygyasztusu” nő. A debreceni parasztság saját külön szótárából egész csomó kifejezés került elő azon a büntügyi tárgyaláson, amelyet tegnap tartottak a járásbíró előtt. Egy 50 esztendőes atyafi megverte a feleségét, a nálánál hat esztendővel idősebb Eszter asszonyt. Az ügyészi megbízott súlyos testi sértés vétségével vádolta meg.

— Hallja-e kend, mivel vádolják? — mondta a bíró.

— Hallottam, de egy kutya betű se igaz belőle.

— No, no, nem illik a füllentés a bajszos szájalól.

Ez hatott, ez az önérzetében markolt a magyarnak és megoldódott a nyelve.

— No hát nem tagadom, kérem, de én nem ütöttem meg az arcát, csak nyakonvágtam.

— Hát hogy történt a dolog?

— Kirem legszebben fölkeltem, semmi zokon-szó nem esett, oszt öneki mégis durcán állt az orra. Nem is akart enni. Mondom: gyere egyé: asszongya: „nem köl.”

Erre nyakon vágtam, de a képit nem bántottam.

— Hát a szemem alatt? — mondta a síró asszony és kékfoltos arcára mutatott.

— Odaesett az almáriumhoz, oszt attul lett olyan. De higgye el a bíró ur, olyan gasztus van ebbe a nőbe, hogy hat lóba sincs olyan gasztus.

— De kend ütötte meg az arcomat is.

— Az mán nem az én mesterségöm, — rázta meg a fejét a magyar, akit súlyos testi sértés címén háromnapos fegyházra ítélték.

§ A grófné ridikülje. Ez év február 7-én történt, hogy gróf Batthyányi Tivadarné a királyszínházból jövet bennfelejtette a 291 számú kétfogatu bérkosiban kiegészítőkáját, amelyben egy színházi látesővön és vasórán kívül sok Kugler bonbon is volt. Alighogy a grófné kiszállt a kocsiából, Fischer Anna kávéházi pénztárnoknő megállította Soós Károly bérkosist s beülve a kocsiába, a Királyi Pál utcába hajtattott. — Gróf Batthyányi Tivadar másnap már bejelentette a rendőrségen a kézi táská eltűnését. A rendőrség Detrich Károly detektív nyomozása folytán kiderítette, hogy a kocsiában felejtett kézi táskát csakis Fischer Anna tulajdoníthatta el. Ez azonban tagadta, hogy a táskát látta volna, de tagadására rácafoltt a Baross utcai lakásán megtartott házkutatás eredménye, t. i. az, hogy a grófné táskáját a látesővel és vasórával együtt megtalálták ruhás kosarának fenekére elrejtve. Jogtalan elsajátítás vétségével vádolva került ma Fischer Anna a büntető járásbírósnál dr. Takács albiró elé. A tárgyaláson azzal védekezett, hogy a kérdéses éjjelen be volt rugva s így nem emlékszik arra, hogy ő a bérkosiban valamit talált volna. A kihallgatott tanúk vallomásai után a bíró — miután dr. Lengyel Béla ügyészi megbízott csakis az elfogyasztott Kugler bonbonok tekintetében tartotta fenn a jogtalan elsajátítás vétségének vádját. — Fischer Annát a vádbeli cselekményért 10 korona fő és 5 korona mellék pénzbüntetésre ítélte.

Irdetések

jutányos áron felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

A Dr. BORSOS-FÉLE

HAJSZESZ

teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készülő hajerősítő, mely kiváló eredménnyel használható úgy a hajhullás vagy a hajvégek megtörése és széthasadozása, mint a fej elkörpasodása vagy a haj molyosodása ellen.

A haj növést előmozdítja. Legjobb óvszer a hajbetegségek ellen. Sem a fejbőrt, sem az ágy nemüt nem piszkolja. — Hatása biztos!

Egy üveg dr. Borsos-féle HAJSZESZ ára 1 korona. — Kettős (nagy) üveg 2 korona.

Készítő hely:

MIHALOVITS J. gyógyszerháza Debrecen.

Kejékesztő

munkás

azonnal foglalkozást talál. Csak olyan, ki valamit németül, vagy románul, beszél.

Klimpel R. és Fia,

➔ Nagyszeben. ➔

A legjobb arcz-szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehéríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan. } Kiváló toillet szappanok a kenés használatához

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor három színben, fehér, rózsás és krém

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerertárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerertárban.

Egy tégely ára 1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely ára 70 fillér.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelenzgye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●● Fügönyök ●●

!●● Agy- és asztalterítők ●●!

●● Linoleum ●●

Óriási raktár

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DEBRECEN, (Iparbankudvar.)

Értékpapírok vétele és eladása.

Sorsjegyek eladása készpénzért és részletfizetésre.

Előlegek értékpapírokra, sorsjegyekre, ékszerekre.

Szelvények beváltása.

Sorsolások költségmentes megvizsgálása.

Ércpénzek vétele és eladása

Pénzbetétek kamatozása.

Váltóra hitelnyújtás.

Osztálysorsjegyek föelárusítója.

JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖK FÖLDRE vagy HÁZRA

a legelyönösebb feltételek mellett.

A XVI-ik magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsj. 55.000 nyer.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1 millió korona.

	korona
1 jutalom	600000
1 nyer. a	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40

55000 nyer. és jut. összegben 14,459.000

FELHIVÁS

a XVI-ik magy. kir. szab. osztálysorsjátékhoz.

Az első osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utóavét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb

a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet.

A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére.

Becsés megrendelését sziveskedjék meghamarrabb hozzám juttatni.

Gaedicke A.

bank háza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.

Budapest, Kossuth Lajos-utca II. sz.

Gaedicke szerencsésége

Óriási!

Rövid időn belül

● **15 milliót** ●

fizettem ki t. vevőimnek, köztük a következő főnyereményeket:

kor.	szám
600000	62551
400000	11119
400000	28916
400000	33464
100000	42758
100000	49878
100000	87991
70000	60912
60000	17357
60000	78863
60000	82528
60000	97263
30000	6920
30000	38691
30000	90964
25000	23481
25000	30049
25000	44411
25000	87851
20000	14674
20000	28950
20000	33402
20000	35862
20000	44410
20000	55565
20000	60781
20000	78848
20000	88874
15000	31121
15000	57734
15000	77950
15000	82506

THURZÓFÜRED

házilag kezelt klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet

Szepes vármegye déli részén 572 méter a tenger színe fölött, pompás és nagyterjedelmű és fenyves-erdő közepette Kútino forrásviz. Allandó fürdőorvos dr. FANZLER LAJOS. Bpesti lakása II. Medve-u 9.

Évad: május 15-től, szeptember 15-ig.

Vasuti állomás: Gölniczánya—Thurzófűred. Posta és távirat állomás—Egyéb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Menesdorfer Károly, Gölniczánya, Szepesmegye.

Görgénysóakna

Zsabonica

jódtartalmu sós-gyógyfürdő

Marostorda vármegyében

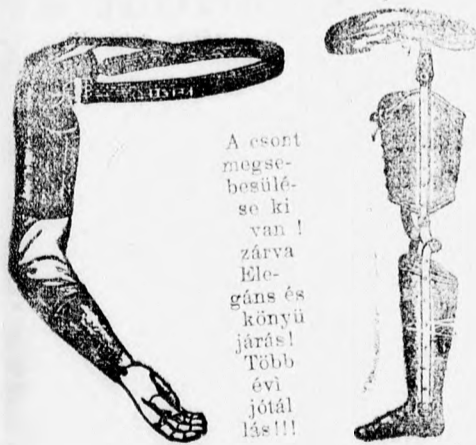
félórányira Szászrégen m. kir. vasuti állomástól, a görgényi magas hegylécsoport lábánál. Javalva van ízületi és izomsz. rheumatikus ideg-zsábák, fejfájások, pangásból keletkezett hasbántalmaknál máj- és lépduzzanatok, gyuladások után visszamaradt méhbetegségek, idült jellegű bőrbetegségek, a vérszegénység, gégelegcső és tüdő idült hurutos állapota és mindenféle női betegségeknek. Bővebb felvilágosítással és prospektussal szolgál

GRÜN IZSÁK fürdőkezelőse
Marosvásárhely.

Amputáltak!

A Keleti-féle mülábak és műkezek a legujabbak és legtükéletesebbek!

A csont megsebesülése ki van zárva. Ele-gáns és könnyű járás! Több évi jótál-lás!!!

Keleti J. orthopaediai műintézete jótállás és leg-olesőbb gyári árak mellett készit:

mülábakat és műkezeket
a legtükéletesebb technikai kivitelben!!!!

Ferdenők

részére műfűzőket és egyeneslábúkat járó és támgepeket stb. a chirurgia legmoder-nebb elvei szerint!

Kevésbé vagyonosak nagy árenged-ményben részesülnek!

Betegtoló kocsik

rokkantak és lábadozók számára gyári árak mellett, nagy választékban!

Kérje ingyen és bérmentve a nagy képes árjegyzéket
Keleti J. orvos-sebészeti műszergyáros,

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. szám.

Debrecen és vidékén

osztálysorsjegyek

TÖRÖK A. ES TSA

legnagyobb és kiválóan szerencsés bankházából

Budapest, VI., Teréz-körút 46a.

• **kizárólag nálunk kaphatók.** •

Az I. osztály huzása május 25. és 26-án.

Az I. osztályu sotsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ sorsj. 12 K. $\frac{1}{2}$ sorsj. 6 K. $\frac{1}{4}$ sorsj. 3 K. $\frac{1}{8}$ sorsj. 1.50 K.

Kiváló tisztelettel:

Nagy S. Samu, dohánytőzsde, városház al tt.

Székely Gyula, Tóth Kálmán cégnél.

MR. M. ROSE
Berlitzrendszerü

Nyelviskolója

Francia, Német, Angol nyelv és irodalom.
— **Osztály és magánoktatás** —
Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.
Felvételek naponta **d. e. 11-12,**
d. u. 5-6.
Simonfi-utca 42 szám.

Nyilóvirágok, esokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcszerjék, gömbákácfákat és más kertészethe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottik.